

אוניברסיטת תל אביב
הפקולטה למדעי הרוח ע"ש סאלי ולסטר אנטין
התכנית ללימודי נשים ומגדר

סילבוס הסמינר:
תיאוריה קווירית: אז והיום
Queer Theory: Then and Now

מרצה: ד"ר ניר קדם, kedem@post.tau.ac.il
דן דוד 210, ימי ד', 16-18, סמסטר ב', תשע"ז

סוג הקורס:

*סמינר מ"א, 2 ש"ס, פתוח לתלמידות ב"א בשנה ג' באישור המרצה בלבד.
*אפשר להחשיב את הסמינר גם כסמינריון שמיעה (ראו הבדלים בדרישות ובהרכב הציון בהמשך).

תיאור הקורס:

למרות ניסיונותיה לשמר את גמישותה התיאורטית מבלי להתפשר על כושרה הביקורתי, הואשמה התיאוריה הקווירית בהתמסדות מהירה ובשקיעה בחוסר רלבנטיות עד כי אפילו כמה מההוגים המזוהים ביותר עמה התנערו ממנה והכריזו עליה כמתה. כיצד איבדה התיאוריה הקווירית את הפוטנציאל הביקורתי הגלום בה, וכיצד בכול זאת אפשר לעבוד עם תיאוריה קווירית היום? כנקודת מוצא לפתרון, קורס זה יציע כי מושג ה"קוויר" מופיע בארה"ב בשנות ה-80 וה-90 של המאה ה-20 כתגובה קונקרטית למשבר האיידס, וכי התיאוריה הקווירית היא רק אחד האתרים בהם מתכוננת התגובה לבעיה זו. בחינת הופעתה של הקוויריות בהקשר ההיסטורי-פוליטי יאפשר לנו ללמוד לא רק מה שהתיאוריה הקווירית עשתה, אלא גם מה היא מסוגלת לעשות מעבר לנושא המיניות. לשם כך, נעמיק בחלקו הראשון של הקורס בשלושת האתרים המהווים את התגובה הקווירית לבעיות הפוליטיות והאתיות שעורר משבר האיידס: באקדמיה, באקטיביזם ובקולנוע. בחלקו השני של הקורס נבחן את המגמות העכשוויות המתהוות בשיח התיאוריה הקווירית אל מול הספציפיות של התגובה הקווירית למשבר האיידס, וביניהן: המפנה האנטי-חברתי, תיאוריות האפקט הקווירי, קוויריות ולימודי מוגבלויות, ביקורת ההומו-לאומיות ושאלת הלא-אנושי.

Despite queer theory's attempts to maintain its theoretical malleability without compromising its critical edge, it has been harshly criticized for its compliant institutionalization and for becoming irrelevant, to the extent that some of its founders even declared it dead. How did queer theory lose the critical potential it once embodied, and is it possible to work with queer theory today? In order to approach a solution, we'll consider the concept of "queer" as a response to the AIDS crisis in the United States during the 1980s and the 1990s, and queer theory as but one site which constitutes this response. Investigating the queer phenomenon in its historical-political context will enable us to study not only what queer theory actually did, but also what it is capable of doing today beyond the question of sexuality. To this end, the first half of the seminar will focus on the three principal sites which constitute the queer response to the ethico-political problems caused by the AIDS crisis: academia, activism, and cinema. Against the specificity of the queer response to the AIDS crisis, in the second half of the seminar we'll enquire into contemporary trends in queer theory, such as the anti-social turn; queer affect theories; queerness and disability studies; the critique of homonationalism; and the problem of the Non-Human.

דרישות הקורס והרכב הציון:

א. תלמידות הכותבות עבודה סמינריונית

1. נוכחות (מקסימום 3 היעדרויות), השתתפות וקריאה שוטפת בחומרי הקורס.
2. הגשת הצעה לעבודה סמינריונית במועד (15% מהציון הסופי).
3. הצגת רפרט בכיתה (10% מהציון הסופי).
4. עבודה סמינריונית (75% מהציון הסופי).

ב. תלמידות הכותבות רפראט (סמינריון שמיעה)

1. נוכחות (מקסימום 3 היעדרויות), השתתפות וקריאה שוטפת בחומרי הקורס.
2. הגשת הצעה לרפראט כתוב (20% מהציון הסופי).
3. הגשת רפראט כתוב (80% מהציון הסופי).

תכנית שיעורים (**יתכנו שינויים)

חלק ראשון: קוויריות בהקשרה

שיעור 1: חייה ומותה של התיאוריה הקווירית—בעיית ההקדמות

David Halperin. "The Normalization of Queer Theory." *Journal of Homosexuality* 45.2-4 (2003): 339-343.

Nikki Sullivan. "Queer: A Question of Being or A Question of Doing?" *A Critical Introduction to Queer Theory*. New York: New York UP, 2003. 37-56.

Michael Warner. "Queer and Then?" *The Chronicle of Higher Education*. Chronicle.com, 1 January 2012. Web. 12 June 2014.

קריאת רשות:

David V. Ruffolo. "Post-Queer Considerations." *The Ashgate Research Companion to Queer Theory*. Edited by Noreen Giffney and Michael O'Rourke. Farnham: Ashgate, 2009. 379-394.

שיעור 2-4: אקטיביזם קווירי כתגובה למשבר האיידס

David Halperin. "The Queer Politics of Michel Foucault." *Saint Foucault: Towards a Gay Hagiography*. New York: Oxford UP, 1995. 15-125.

קריאת רשות:

גיימס או'היגנס. "בחירה מינית, אקט מיני: ראיון עם מישל פוקו". בתרגום אבישי רווה. מעבר למיניות: מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית, בעריכת יאיר קדר, עמליה זיו ואורן קנר. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2003. 59-72.

Michel Foucault. "The Ethics of the Concern of the Self as a Practice of Freedom." *Ethics*. Trans. Robert Hurley and others. Ed. Paul Rabinow. New York: New Press, 1997. 281-301.

Michel Foucault. "The Gay Science." Trans. Nicolae Morar and Daniel W. Smith. *Critical Inquiry* 37 (2011): 385-403.

שיעור 5: פרפורמטיביות קווירית—ג'ודית באטלר

ג'ודית באטלר. *קוויר באופן ביקורתי*. בתרגום דפנה רז. תל אביב: רסלינג, 2001.

שיעור 6: איידס, אנטי-קוויריות, אנטי-חברתיות.

Leo Bersani. "Is the Rectum a Grave?" 1987. *Is the Rectum a Grave? And Other Essays*. Chicago: U of Chicago P, 2010. 3-30.

חלק שני: מגמות עכשוויות בתיאוריה קווירית

שיעור 7-8: עתיד קווירי והמפנה האנטי-חברתי

Robert L. Caserio, Lee Edelman, Judith Halberstam, and others. "The Antisocial Thesis in Queer Theory." *PMLA* 121.3 (2006): 819-828.

Lee Edelman. "The Future is Kid Stuff." *No Future: Queer Theory and the Death Drive*. Durham: Duke UP, 2004. 1-31.

José Esteban Muñoz. "Queerness as Horizon: Utopian Hermeneutics in the Face of Gay Pragmatics." *Cruising Utopia: The Then and There of Queer Futurity*. New York: New York UP, 2009. 19-32.

קריאת רשות:

Judith Halberstam. "Introduction: Low Theory." *The Queer Art of Failure*. Durham: Duke UP, 2011. 1-26.

שיעור 9: היסטוריציזם וקריאות קוויריות בעבר

Valeri Traub. "The New Unhistoricism in Queer Studies." *PMLA* 128.1 (2013): 21-39.

שיעור 10: מטקסטואליות לרגשות: המפנה האפקטיבי

Jason Lim. "Queer Critique and the Politics of Affect." *Geographies of Sexualities: Theory, Practices and Politics*. Edited by Kath Brown, David Lim, and Gavin Brown. Hampshire: Ashgate, 2007. 53-67.

קריאת רשות :

Eve Kosofsky Sedgwick. "Melanie Klein and the Difference Affect Makes." *After Sex? On Writing since Queer Theory*. Edited by Janet Halley and Andrew Parker. Spec. Issue of *SAQ* 106.3 (2007): 625-642.

Sara Ahmed. "Queer Feelings." *The Cultural Politics of Emotion*. 2nd ed. Edinburgh: Edinburgh UP, 2014. 144-167.

שיעור 11: למי קראת נכה? קוויריות ולימודי מוגבלויות

Robert McRuer. "Introduction: Compulsory Able-Bodiedness and Queer/Disabled Existence." *Crip Theory: Cultural Signs of Queerness and Disability*. New York: New York UP, 2006. 1-32.

קריאת רשות :

Eli Clare. "Stolen Bodies, Reclaimed Bodies: Disability and Queerness." *Public Culture* 13.3 (2001): 359-65.

Alison Kafer. "Introduction: Imagined Futures." *Feminist, Queer, Crip*. Bloomington: Indiana UP, 2013. 1-24.

קריאת רשות :

Elizabeth Freeman. "Introduction: Queer and Not Now." *Time Binds: Queer Temporalities, Queer Histories*. Durham: Duke UP, 2010. 1-20.

שיעור 12: טרור, ביופוליטיקה וביקורת ההומו-לאומיות

Jusbir K. Puar. "Homonationalism and Biopolitics." *Terrorist Assemblages: Homonationalism in Queer Times*. Durham: Duke UP, 2007. 1-36.

שיעור 13: צו החיה: בין הקווירי ללא-אנושי

Myra J. Hird. "Animal Trans." *Queering the Non/Human*. Edited by Noreen Giffney and Myra J. Hird. Hampshire: Ashgate, 2008. 227-248.

Catriona Mortimer-Sandilands and Bruce Erickson. "A Genealogy of Queer Ecologies." *Queer Ecologies: Sex, Nature, Politics, Desire*. Edited by Catriona Mortimer-Sandilands and Bruce Erickson. Bloomington: Indiana UP, 2010. 1-31.

Dana Luciano and Mel Y. Chen. "Has the Queer Ever been Human?" *GLQ* 21.2-3 (2015): 183-207.

Patricia MacCormack. "Necrosexuality." *Queering the Non/Human*. Edited by Noreen Giffney and Myra J. Hird. Hampshire: Ashgate, 2008. 339-362.

Kathy Rudy. "LGBTQ...Z?" *Hypatia* 27.3 (2012): 601-615.